

Ebre

Efemèride. Fa deu anys va iniciar-se un dels focs forestals més tràgics, el més mediàtic a Catalunya, punt d'inflexió que avui encara ressona

Imatges inèdites de l'incendi d'Horta de fa deu anys. FOTO: JOAN REVILLAS

10 ANYS DE L'INCENDI D'HORTA DE SANT JOAN

L'helicòpter del SEM a l'hiport d'Horta el 2009. FOTO: JOAN REVILLAS

INAKI DELAURENS SABI
HORTA DE SANT JOAN

L'incendi d'Horta de Sant Joan va deixar una cicatriu molt profunda. Avui es compleixen deu anys de l'inici d'un foc que va ser un punt d'inflexió a tots els nivells. A escala de Bombers, política, mediàtica, social, etc. Un revés que es va cobrar cinc vides i va ficar-ho tot potes enlaire.

El 20 de juliol de 2009 es va declarar un foc al nord del massís dels Ports, entre Horta i Paüls. Estava sent un estiu sec a Catalunya, especialment a les Terres de l'Ebre on, segons el Servei Meteorològic de Catalunya, alguns indrets van recollir la meitat de les precipitacions habituals.

Després de la primera nit semblava que els bombers controlarien el foc aviat. Però un vent de Garbí -de fins a 80 km/h i una humitat per sota del 20%- el va revifar fent-lo arribar a només un quilòmetre d'Horta.

Nombrosos equips de bombers treballaven en l'extinció quan un canvi brusc en la direcció del vent va atrapar diverses unitats, tancant una del GRAF (Grup de Recol·lament d'Actuacions Forestals) Lleida entre un cingle i el barranc dels Cubars. Dels sis bombers que formaven aquesta dotació només un en va salvar la vida.

El foc es va cobrar cinc vides i més de 1.100 ha i es va convertir en un circ mediàtic i polític

Alguns polítics van acusar els caps de bombers de «descoordinació i relaxació», quan ells seguien els protocols de l'època. Fins i tot van filtrar vídeos de l'incendi als mitjans de comunicació, potser pensant en unes eleccions, les de 2010, que s'albiraven a l'horitzó. Van encendre la metxa de l'incendi mediàtic. En un primer moment es va assenyalar un llamp caigut com a causa de l'incendi que va acabar cremant 1.143 ha -587 dins del Parc Natural dels Ports-. Però després d'una investigació, els Mossos d'Esquadra van arrestar dues persones que havien encès un foc malgrat la prohibició i les condicions adverses d'aquell dia. Tot i que un dels acusats va confessar que el foc se'ls va descontrolar, deu anys més tard encara no tenen cita al banc de l'Audiència Provincial de Tarragona. El judici no s'espera per abans de 2020 i la Fiscalia demana fins a 19 anys de presó.

Es podria repetir?

«No s'hauria de repetir, tot i que la nostra feina comporta un cert risc. En el futur hi haurà algun accident perquè són inevitables. Però com a comandament i formador sempre inculquem que abans de començar